

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Н А К А З

від 31 березня 2026 р.

Чернігів

№ 69

*Про проведення II (обласного)
етапу Всеукраїнського зльоту
юних туристів-краєзнавців у 2026 році*

Відповідно до Положення про Всеукраїнський зліт юних туристів-краєзнавців, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05 червня 2013 року № 684, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 червня 2013 року за № 1046/23578, урахуваючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затверджений Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні"», з метою розвитку творчих інтересів, виховання поваги до історико-культурної спадщини, природи у здобувачів освіти

н а к а з у ю:

1. Затвердити Умови проведення II (обласного) етапу Всеукраїнського зльоту юних туристів-краєзнавців у 2026 році, що додаються.

2. Провести 28-30 квітня 2026 року II (обласний) етап Всеукраїнського зльоту юних туристів-краєзнавців з дотриманням законодавства в частині забезпечення заходів безпеки, пов'язаних із уведенням правового режиму воєнного стану в Україні.

3. Створити Організаційний комітет II (обласного) етапу Всеукраїнського зльоту юних туристів-краєзнавців у 2026 році у складі згідно з додатком 1.

4. Визначити склад команди та вік учасників II (обласного) етапу Всеукраїнського зльоту юних туристів-краєзнавців у 2026 році згідно з додатком 2.

5. Комунальному позашкільному навчальному закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді» (директор Петро Степовик) затвердити склад Головної суддівської колегії II (обласного) етапу Всеукраїнського зльоту юних туристів-краєзнавців у 2026 році.

6. Визнати таким, що втратив чинність наказ Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації від 26 березня 2024 року № 83 «Про проведення II (обласного) етапу Всеукраїнського зльоту юних туристів-краєзнавців у 2024 році».

7. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника начальника Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації-начальника відділу загальної середньої та корекційної освіти Олену Соронович.

Начальник

Юрій МУЗИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Управління освіти і науки
Чернігівської обласної
державної адміністрації

31 березня 2026 року № 68

Умови
проведення II (обласного) етапу
Всеукраїнського зльоту юних туристів-краєзнавців у 2026 році

1. Умови проведення II (обласного) етапу Всеукраїнського зльоту юних туристів-краєзнавців (далі – II (обласний) етап) у 2026 році містять інформацію про види змагань, конкурсів, програму їх проведення, підбиття підсумків, нагородження переможців II (обласного) етапу Всеукраїнського зльоту юних туристів-краєзнавців у 2026 році та розміщуються на офіційному вебсайті Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації за покликанням uon.cg.gov.ua.

2. Програма II (обласного) етапу в 2026 році реалізується у виконанні завдань за напрямками:

1) конкурсна програма, що передбачає такі залікові конкурси:
«Візитка команди»

Команда представляє відеороботу, в якій учасники розповідають про себе, свою команду, керівників команди та туристсько-краєзнавчі можливості рідного краю.

Тривалість відеоролику не повинна перевищувати 10 хвилин.

Форма і засоби виступу можуть бути різні: сучасні, за народними мотивами, віддзеркалення певних традицій свого краю, історико-етнографічного регіону тощо.

Відеоролик створюється відповідно до власної розробки у форматі MP4 з роздільною здатністю не менше 720 x 480.

Під час зйомки та відеомонтажу можуть бути використані будь-які спеціальні програми, методи, способи та інструменти створення, наповнення й оформлення відеоматеріалу.

Не допускається використання відеороликів, запозичених з мережі Інтернет.

На конкурс подається відеоролик, який повинен бути розміщений на відеохостингу «Ютуб», з обов'язковим наданням посилань і допуску на нього.

Відеоролики можуть бути відзняті будь-якими доступними засобами (за допомогою професійної або непрофесійної відеокамери, фотоапарату, смартфона тощо).

Усі матеріали подаються державною мовою.

Подані матеріали не рецензуються.

У конкурсі беруть участь внесені в заявку учасники команди (без керівників).

«Фотоконкурс»

Тема конкурсу: «Український орнамент – символ національної ідентичності».

Види орнаменту: геометричний, рослинний, зооморфний та/або антропоморфний.

Орнамент може бути розміщений на одязі, прикрасах, кераміці, вишивці, килимах, писанках, дерев'яних виробах, на архітектурних спорудах тощо.

Фоторобота має містити зображення учасників команди.

Команда може подати на конкурс 1 фотороботу в цифровому варіанті (форматі jpeg, jpg).

Фоторобота надсилається на електронну пошту комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді» centr_dute@ukr.net.

У конкурсі беруть участь внесені в заявку учасники команди (без керівників);

2) туристсько-краєзнавчий експедиційний маршрут

Туристсько-краєзнавчий експедиційний маршрут складається з двох блоків.

І блок (краєзнавчий) – це складений учасниками кросворд будь-якого виду, виконаний у будь-якій техніці та відсканований (сфотографований) або складений за допомогою комп'ютерних програм.

Кросворд надсилається на електронну пошту комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді» centr_dute@ukr.net у двох примірниках: незаповнений кросворд (запитання) та заповнений кросворд (відповіді).

Мова – державна. Кросворд обов'язково повинен мати ключове слово «Краєзнавство». Усі слова (терміни, поняття тощо), що містяться в кросворді, повинні бути з теоретичних та практичних краєзнавчих питань за таким переліком:

екологія

відбір та паспортизація проби води з поверхневого шару водойми;
аналіз взятої або наданої проби води;
визначення назви та застосування лікарських рослин;
перевірка основ теоретичної підготовки з екології;

геологія

визначення мінералів і гірських порід;
паспортизація геологічного зразка;
опис геологічного відслонення;
перевірка основ теоретичної підготовки з геології;

географічне краєзнавство

опис ґрунтового розрізу, паспортизація зразка ґрунту;

метеорологічні спостереження;
опис ділянки лісу;
визначення площі поперечного перерізу малої річки, швидкості її течії та витрат води;
перевірка основ теоретичної підготовки з географії України;

археологія

розмітка розкопу методом «єгипетського трикутника»;
складання плану розкопу;
розкопки умовного поселення;
візуальна зйомка археологічного пам'ятника (умовного чи реального);
камеральна обробка матеріалу;
перевірка основ теоретичної підготовки з археології України;

історичне краєзнавство

опис і паспортизація пам'яток історії та культури;
класифікація предметів за видами історичних джерел;
перевірка основ теоретичної підготовки з історії України;

етнографія і фольклор

опис та паспортизація предмета народного побуту;
характеристика запропонованого зразку народної творчості;
обрядове використання рослин;
перевірка основ теоретичної підготовки з етнографії і фольклору України.

II блок (туристсько-спортивний) – це в'язання вузлів.

Команда представляє відео, на яких продемонстровано зав'язування на швидкість 4 туристських вузлів, а саме: зустрічної вісімки, брамшкотового, схоплюючого, стремена.

Зустрічна вісімка повинна бути симетричною. Не навантажені кінці виходити з вузла в діагональній протилежності. Петлі, утворені вантажними кінцями, повинні знаходитися із зовнішньої сторони вузла.

Брамшкотовий вузол в'яжеться мотузками різного діаметру. Ненавантажені кінці можуть виходити з однієї сторони вузла або з різних.

Стремено в'яжеться одним кінцем навколо опори мотузкою діаметром 10 мм.

Схоплюючий вузол може бути зав'язаний «готовим прусіком» або мотузкою, яку до старту можна скласти навпіл.

Кожен з учасників команди може зав'язати лише 1 вузол із вказаного переліку. Вузли не повторюються і в'яжуться відповідно до Правил спортивних змагань зі спортивного туризму, затверджених Міністерством молоді та спорту України 15 квітня 2021 року за № 11/5.3/21, Технічного регламенту проведення змагань з пішохідного туризму, затвердженого рішенням Президії Федерації спортивного туризму України (Протокол від 24 жовтня 2021 року № 1).

Для конкурсу учасники використовують мотузки діаметром не менше 6 мм.

Учасник повинен самостійно вмикати та вимикати секундомір, при цьому секундомір повинен забезпечити можливість визначення часу з урахуванням десятих та сотих часток секунди. Невиконання цієї умови – незарахування результату.

Секундомір і мотузки, якими в'яжуть вузли, повинні знаходитися постійно в полі зору відеокамери, якою ведеться зйомка. При показі секундоміра необхідно звернути увагу на фокусування відеокамери (чіткість зображення) та відсутність «бліків», які унеможливають розпізнавання показань секундоміра. Зйомка процесу зав'язування вузла повинна бути безперервною та одним відеорядом.

Перед початком в'язання вузлів всі мотузки, якими/на яких будуть в'язатися вузли, повинні лежати на поверхні (стіл, підлога тощо) в розправленому стані, без вигинів (крім схоплюючого вузла) та не торкатися можливої опори для в'язання.

Перед початком в'язання вузла учасник повинен чітко назвати своє прізвище, власне ім'я, назву команди.

На відеозаписі в'язання вузла має бути видно не лише руки учасника, але і його самого (для чіткого визначення того, хто саме в'яже вузол).

Після завершення в'язання та зупинки секундоміра учасник повинен озвучити показання секундоміра, одночасно показавши його. Невиконання цієї умови – незарахування результату.

Після завершення в'язання вузла та зупинки секундоміра (без припинення відеозапису) необхідно дати можливість суддям ретельно оглянути вузол з усіх боків. Будь-які дії з вузлом після зупинки секундоміра (крім показу вузла) призводять до незарахування результату.

4 окремі відеоролики подаються на електронну пошту комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді» centr_dute@ukr.net.

Відеоролики можуть бути відзняті будь-якими доступними засобами.

Усі матеріали подаються державною мовою.

У конкурсі беруть участь внесені в заявку учасники команди (без керівників);

3) творчі майстерні

Творчі майстерні працюють за 2 напрямками краєзнавчих досліджень: географічне краєзнавство, етнографія і фольклор.

У дослідженнях необхідно на основі матеріалу свого краю розкрити теми:

«Моя громада» у творчій майстерні з географічного краєзнавства;

«Хліб у святково-обрядовій культурі українців» у творчій майстерні з етнографії і фольклору.

Творчі майстерні проводять з використанням платформи «Зум». Представникам команди надається 10 хвилин на кожну майстерню.

Результати досліджень визначених тем супроводжуються показом ілюстративного матеріалу (мультимедійна презентація, окремі ілюстрації, схеми, карти, таблиці, предмети тощо).

У кожній творчій майстерні беруть участь внесені в заявку учасники команди (без керівників).

На різних майстернях виступають різні учасники.

3. Команди беруть участь у виконанні всіх завдань, визначених у пункті 2 цих Умов, за відповідними напрямками.

У разі не взяття участі командою в одному із завдань, підведення підсумків відбувається за неповним заліком.

4. Оцінювання конкурсу «Візитка команди» проводиться за такими критеріями:

загальне враження – 3 бали;

майстерність виконання – 10 балів;

оригінальність – 5 балів;

творчий підхід до вирішення завдання – 10 балів;

відповідність тематиці – 12 балів;

виконання пісні під музичний супровід («плюс») – 2 бали;

виконання пісні під музичний супровід («мінус») – 5 балів;

виконання пісні під особистий інструментальний супровід – 10 балів;

наявність костюмів, атрибутики – 2 бали;

гумор – 2 бали.

Результат команди вираховується за сумою набраних балів. Перемагає команда з найбільшою сумою набраних балів.

5. Оцінювання конкурсу «Фотоконкурс» проводиться за такими критеріями:

оригінальність – 10 балів;

художня якість фотографії – 10 балів;

якість фотографії – 10 балів;

відповідність темі – 15 балів;

відповідність вимогам конкурсу – 5 балів.

Результат команди вираховується за сумою набраних балів. Перемагає команда з найбільшою сумою набраних балів.

6. Загальнокомандний результат у конкурсній програмі визначається за сумою зайнятих місць у залікових конкурсах.

Перемагає команда, у якої найменша сума отриманих місць.

Якщо сума місць у команд однакова, перевага надається команді, що посіла вище місце у конкурсі «Візитка команди».

Команди, що мають неповний залік у конкурсах, посідають місця після команд з більш повним заліком.

7. Оцінювання I блоку (краєзнавчого) туристсько-краєзнавчого експедиційного маршруту проводиться за такими критеріями:

відповідність вказаним темам – 15 балів;

грамотність і коректність формулювання запитань – 5 балів;
 оригінальність ідей – 3 бали;
 художнє виконання – 3 бали;
 композиція і складність виконання – 5 балів;
 фонове зображення – 3 бали.

Результат команди вираховується за сумою набраних балів. Перемагає команда з найбільшою сумою набраних балів.

8. Оцінювання II блоку (туристсько-спортивного) туристсько-краєзнавчого експедиційного маршруту.

Вважається порушенням:

відсутність контрольного вузла або він зав'язаний не навколо мотузки – 1 бал штрафу за кожен контрольний вузол;
 перекручування мотузок у вузлі – 1 бал штрафу;
 несформований вузол (не був затягнутий або розпустився) – 1 бал штрафу;
 довжина кінця, що виходить із вузла/контрольного вузла, менша 5 см – 1 бал штрафу;
 неправильно зав'язаний вузол – 3 бали штрафу;
 незав'язаний вузол – 6 балів штрафу;
 відео не дає можливості перевірити правильність в'язання – 6 балів штрафу.

Якщо на відео не видно час роботи учасника, то він отримує 5 штрафних хвилин.

Підказки, коментарі під час в'язання вузлів, монтаж відео – незарахування результатів.

Результат учасника визначається за сумою часу, витраченого на в'язання вузла, та штрафного часу.

Штрафний час – це сума штрафних балів, переведена в часовий еквівалент (1 бал штрафу – 10 секунд).

Оцінювання проводиться за сумою результатів учасників.

Перемагає команда, у якої сума результатів учасників найменша.

9. Загальнокомандний результат у туристсько-краєзнавчому експедиційному маршруті визначається за сумою місць двох блоків.

Перемагає команда з найменшою сумою місць.

При однаковій сумі місць перевагу має команда, яка посіла вище місце в II блоці.

Команди, що мають неповний залік, посідають місця після команд з більш повним заліком.

10. Оцінювання творчих майстерень проводиться за такими критеріями:

розкриття теми досліджень – 10 балів;

відображення пошукової роботи – 15 балів;

різноманітність і доцільність методів краєзнавчих досліджень – 3 бали;

використання і популяризація зібраних матеріалів – 3 бали;
загальний художній та естетичний рівень продемонстрованого матеріалу – 3 бали;
відповідність ілюстративного матеріалу звіту – 3 бали;
рівень володіння матеріалом – 3 бали;
творче поєднання показу та розповіді – 3 бали;
майстерність доповідачів (вміння чітко, логічно, послідовно презентувати досліджений матеріал) – 3 бали;
культура мовлення доповідачів (володіння літературною мовою і мовними засобами, образність) – 3 бали.
Результат команди вираховується за сумою набраних балів. Перемагає команда з найбільшою сумою набраних балів.

11. Загальнокомандний результат у творчих майстернях визначається за сумою зайнятих місць у двох майстернях.

Якщо сума місць у команд однакова, перевага надається команді, що посіла вище місце у творчій майстерні з етнографії і фольклору.

Команди, що мають неповний залік, посідають місця після команд з більш повним заліком.

12. Місця в загальному заліку II (обласного) етапу в 2026 році визначаються за сумою зайнятих командами місць у туристсько-краєзнавчому експедиційному маршруті, у творчих майстернях і в конкурсній програмі.

При однаковій сумі місць перевагу має команда, яка посіла вище місце у творчих майстернях.

13. Переможці II (обласного) етапу нагороджуються кубками та грамотами комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді».

Директор комунального
позашкільного навчального закладу
«Центр національно-патріотичного
виховання, туризму та краєзнавства
учнівської молоді

Петро СТЕПОВИК

Додаток 1
до наказу Управління освіти і
науки Чернігівської
облдержадміністрації

31 березня 2026 року № 69

С К Л А Д
Організаційного комітету II (обласного) етапу
Всеукраїнського зльоту юних туристів-краєзнавців у 2026 році

Петро СТЕПОВИК	директор комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді», голова Оргкомітету;
Людмила ДОРОШЕНКО	завідувач відділу організаційно-масового комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді», член Оргкомітету;
Оксана КУЗЬМЕНКО	завідувач відділу спортивного туризму комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді», член Оргкомітету;
Володимир КУРГАНСЬКИЙ	заступник директора з навчально-виховної роботи комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді», член Оргкомітету;
Юрій СТЕЧЕНКО	завідувач відділу методичного комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді», член Оргкомітету;
Світлана УШАК	заступник директора з навчально-методичної роботи комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді», член Оргкомітету

Директор комунального
позашкільного навчального закладу
«Центр національно-патріотичного
виховання, туризму та краєзнавства
учнівської молоді

Петро СТЕПОВИК

Додаток 2
до наказу Управління освіти і
науки Чернігівської
облдержадміністрації

31 березня 2026 року № 69

Склад команди та вік учасників II (обласного) етапу Всеукраїнського зльоту юних туристів-краєзнавців у 2026 році

1. Склад команди II (обласного) етапу Всеукраїнського зльоту туристів-краєзнавців у 2026 році 8 осіб: 6 учнів (незалежно від статі) 12-14 років на момент проведення зльоту та 2 керівники.

2. Кількість учасників команди у відповідності до напрямів визначається в Умовах проведення II (обласного) етапу Всеукраїнського зльоту юних туристів-краєзнавців у 2026 році

Туристсько-краєзнавчий експедиційний маршрут	I блок (краєзнавчий)	6 учасників
	II блок (туристсько-спортивний)	4 учасники
Творчі майстерні	Географічне краєзнавство	1-3 учасники
	Етнографія і фольклор	1-3 учасники
Конкурсна програма	Фотоконкурс	1-6 учасників
	Візитка команди	6 учасників

Директор комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді

Петро СТЕПОВИК